

İSİM

dir – dizinlerin içindekileri listeler

KULLANIM

dir [*seçenek*] ... [*dosya*] ...

AÇIKLAMA

(Öntanımlı olarak içinde bulunulan dizindeki) *dosya*larla ilgili bilgileri görüntüler. Ne **-cftuvSUX** seçeneklerinden biri ne de **--sort** verilmişse, alfabetik sıraya göre listeleme yapar.

Uzun seçenekler için zorunlu olan argümanlar kısa seçenekler için de zorunludur.

-a

--all

. (nokta) ile başlayan dosyaları gizlemez.

-A

--almost-all

İsimlerinde . ve .. bulunan dosyaları listelemez.

--author

Her dosyanın yazarını basar.

-b

--escape

Basılamayan karakterler için sekizlik tabandaki değerlerini basar.

--block-size=boyut

boyut baytlık bloklar kullanılır.

-B

--ignore-backups

~ ile sona eren dosya isimlerini listelemez.

-c

-lt ile birlikte dosya durum bilgilerinin son düzenlendiği zamana göre sıralar ve bu zamanı gösterir. **-l** ile birlikte kullanıldığında ise isme göre sıralar ve dosya durum bilgilerinin son düzenlendiği zamanı gösterir. Aksi takdirde, dosya durum bilgilerinin son düzenlendiği zamana göre sıralar.

-C

Sütunlar halinde listeleme yapar.

--color [=koşul]

Dosya türlerini ayırtetmek için renklendirme yapılıp yapılmayacağı belirtilir. *koşul* olarak, 'never' (asla), 'always' (daima) veya 'auto' verilebilir.

-d

--directory

-l seçeneği ile birlikte sadece dizine ilişkin bilgileri gösterir.

-D

--dired

Emacs'ın 'dired' kipi için tasarlanmış çıktı üretir.

-f

Sıralama yapmaz, **-aU** etkinleştirilir, **-lst** edilginleştirilir.

-F

--classify

Liste girdilerine */=@ | göstergelerinden birini ekler.

--file-type

Liste girdilerine */=@ | göstergelerinden birini ekler.

--format=sözcük

sözcük olarak verilebilecek değerler ve karşılığı olan seçenekler: **across -x**, **commas -m**, **horizontal -x**, **long -l**, **single-column -l**, **verbose -l**, **vertical -C**

--full-time

-l --time-style=full-iso seçeneklerine eşdeğerdir.

-g

Dosya sahibini göstermemesi dışında **-l** gibidir.

-G

--no-group

Grup sütununu göstermez.

-h

--human-readable

Boyutları kullanıcı tarafından kolay okunabilecek biçimde (1K 234M 2G gibi) gösterir.

-si

Yukarıdaki seçeneğe benzer ama 1024 yerine 1000'lik katlar kullanılır (1 MB=1000KB kabul edilir, 1024 değil).

-H

--dereference-command-line

Komut satırındaki sembolik bağlar takip edilir.

--hide=şablon

Komut şablonu ile eşleşen girdiler gösterilmez (**-a** veya **-A** ile iptal edilir)

--indicator-style=sözcük

Listedeki girdilere *sözcük* ile belirtilen tarzda gösterge ekler: **none** (öntanımlı değer), **classify (-F)**, **file-type (--file-type)**, **slash (-p)**

-i

--inode

Her dosyanın indis numarasını basar.

-I

--ignore=şablon

şablon ile eşleşen girdileri listelemez.

-k

--block-size=1K ile aynıdır.

-l

Uzun liste biçimi kullanılır.

-L

--dereference

Bir sembolik bağın bilgileri gösterilirken, bağın kendisinin değil gösterdiği dosyanın bilgileri gösterilir.

-m

Listeyi virgül ile ayrılmış girdiler halinde gösterir.

-n

--numeric-uid-gid

Kullanıcı ve grup isimleri yerine numaralarını göstermesi dışında **-l** gibidir.

-N

--literal

Ham dosya isimlerini basar (kontrol karakterleri özel olarak değerlendirilmez).

-o

Grup sütununu göstermemesi dışında **-l** gibidir.

-p

--indicator-style=slash

Dizinlere / göstergesini ekler.

-q

--hide-control-chars

Basılamayan kontrol karakterlerini ? ile gösterir.

--show-control-chars

Basılamayan kontrol karakterlerini oldukları gibi gösterir (uygulama **dir** ve çıktılama birimi uçbirim olmadıkça öntanımlıdır).

-Q

--quote-name

Girdi isimlerini tırnak içine alır.

--quoting-style=sözcük

Girdi isimleri tırnak içine alınırken *sözcük* ile belirtilen tarz kullanılır: *literal*, *locale*, *shell*, *shell-always*, *c*, *escape*

-r

--reverse

Ters sıralama yapar.

-R

--recursive

Altdizinleri ardışık olarak listeler.

-s

--size

Dosya boyutlarını blok cinsinden gösterir.

-S

Dosya boyutuna göre sıralama yapar.

--sort=sözcük

sözcük ile belirtilen türde sıralama yapılır: *extension* (uzantısına göre **-x**), *none* (yok **-U**), *size* (boyuta göre **-S**), *time* (zamana göre **-t**), *version* (sürüme göre **-v**).

--time=sözcük

Zaman bilgisi gösterilirken değişiklik zamanı yerine *sözcük* ile belirtilen zaman kullanılır. Erişim zamanı için: *atime*, *access*, *use*. Oluşturulma zamanı için: *ctime*. Duruma göre: *status*. Sıralama türü **--sort=time** olarak belirtildiğinde sıralama burada belirtilen zamana göre yapılır.

--time-style=tarz

-l seçeneği ile çıktılanan listede zaman belirtilen *tarz*da gösterilir: *full-iso*, *long-iso*, *iso*, *+biçim*. *biçim date* komutundaki gibi yorumlanır. Eğer *biçim*, *biçim1*<satırsonu>*biçim2* biçiminde verilirse, en yeni dosyalara *biçim2*, daha eski olanlara da *biçim1* uygulanır. Eğer *biçim* 'posix-' ile başlıyorsa *biçim* sadece POSIX yereli dışında etkin olur.

-t

Değişiklik zamanına göre sıralama yapılır.

-T**--tabsize=sayı**

Sekme durakları için 8 yerine, *sayı* kullanılır.

-u

-lt ile birlikte erişim zamanına göre sıralar ve bu zamanı gösterir. **-l** ile birlikte kullanıldığında ise isme göre sıralar ve erişim zamanını gösterir. Aksi takdirde, erişim zamanına göre sıralar.

-U

Sıralama yapılmaz; girdiler dizindeki sırasına göre listelenir.

-v

Sıralama sürüme göre yapılır.

-w**--width=sayı**

Ekran genişliği *sayı* karakterlik kabul edilir.

-x

Listeleme sütunlar halinde değil satıra dizilerek yapılır.

-X

Alfabetik sıralama dosya uzantısına göre yapılır.

-l

Listeleme her satıra bir dosya yazılarak yapılır.

--help

Bu yardım iletisini gösterir ve çıkar.

--version

Sürüm bilgilerini gösterir ve çıkar.

boyut şu dizge ya da eşdeğeri olan tamsayılardan biri ile belirtilebilir: *kB* 1000, *K* 1024, *MB* 1000*1000, *M* 1024*1024 ve benzer şekilde *G*, *T*, *P*, *E*, *Z*, *Y*.

Öntanımlı olarak, dosyaların türlerini ayırtetmek için renkler kullanılmaz. Bu, **--color=none** kullanımına eşdeğerdendir. **--color** seçeneğinin argümansız kullanımı **--color=always** anlamına gelir. Renkli kodlama sadece **--color=auto** ile ve standart çıktı bir uçbirime (tty) bağlı ise yapılır. Renkler *LS_COLORS* ortam değişkeninden alınırlar; **dircolors** komutu tarafından kolayca *LS_COLORS* ortam değişkenine atanabilirler.

YAZAN

Richard Stallman ve David MacKenzie tarafından yazılmıştır.

GERİBİLDİRİM

Lütfen, böcekleri ve hataları [<bug-coreutils \(at\) gnu.org>](mailto:bug-coreutils@gnu.org) adresine bildirin.

TELİF HAKKI

Telif hakkı © 2006 Free Software Foundation, Inc.

Bu bir özgür yazılımdır; GNU Genel Kamu Lisansının [<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>](http://www.gnu.org/licenses/gpl.html) koşullarına bağlı kalarak kopyalarını yeniden dağıtabilirsiniz. Yasaların izin verdiği ölçüde hiçbir garantisi yoktur; hatta SATILABİLİRLİĞİ veya ŞAHSİ KULLANIMINIZA UYGUNLUĞU için bile garanti verilmez.

İLGİLİ BELGELER

dir komutu ile ilgili kapsamlı bir kılavuz Texinfo olarak mevcuttur. Şayet **info** ve **dir** yazılımları düzgün bir şekilde sisteminizde kuruluysa, aşağıdaki komut ile bu kılavuzu görüntüleyebilirsiniz.

info coreutils dir

ÇEVİREN

Nilgün Belma Bugüner [<nilgun \(at\) belgeler.gen-tr>](mailto:nilgun@belgeler.gen-tr), Kasım 2006

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı [<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>](http://www.gnu.org/licenses/gpl.html) adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.